

សិលាចារឹកទួលកំណប់ត្រពាំងថ្ម

(K.៤៨០ ឬ K.១៣៣-១)

១- ព័ត៌មានទូទៅ

កាលដើមឡើយសិលាចារឹកមួយផ្ទាំងនេះ អ្នកស្រាវជ្រាវពុំស្គាល់ប្រភពច្បាស់លាស់ ថាមកពីទីតាំងដើមណាមួយនោះទេ។ តាមរបាយការណ៍ក្នុងឆ្នាំ១៩១២ គេដឹងថាវាជា ផ្ទាំងសិលាចារឹកដែលលោក អាដេរម៉ា ឡឺក្លែរ យកមកជាមួយសិលាចារឹកលេខ K.១៣៣ និង K.១៣៤ ទុកនៅសារមន្ទីរអាល់ប៊ែរសារូត៍ បច្ចុប្បន្នគឺសារមន្ទីរជាតិភ្នំពេញ។ បន្ទាប់ មកសិលាចារឹកនេះបានយកទៅរក្សាទុកនៅអភិរក្សដ្ឋានអង្គរ។ ក្រោយមក ទើបគេដឹងថា ផ្ទាំងសិលាចារឹកនេះមានប្រភពចេញមកពីទួលកំណប់ត្រពាំងថ្ម ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅ ភូមិដូនមាស ឃុំសំបូរ ស្រុកសំបូរ ខេត្តក្រចេះ។ កន្លងមក យើងបានចុះផ្សាយអត្ថបទ សិលាចារឹកផ្ទាំងទី២ រួចមកហើយ ដែលលោកអ្នកអាចចូលអានតាមរយៈ៖ <https://ams.com.kh/khmercivilization/detail/28234>។

ថ្វីដ្បិតតែតាមឯកសារបញ្ជាក់ថាផ្ទាំងសិលាចារឹកនេះ មានប្រភពចេញមកពីទួល កំណប់ត្រពាំងថ្ម ដូចសិលាចារឹកមួយផ្ទាំងទៀតដែលចុះលេខ K.១៣៣-២ ក្តី ក៏សិលា ចារឹកទាំងពីរផ្ទាំងនេះ ពុំគួរជាសិលាចារឹកដែលទាក់ទងគ្នាឬត្នានោះទេ។ ពោលដូច្នោះ ដោយអាងទៅលើសេចក្តីនៃអត្ថបទពុំទាក់ទងគ្នាឡើយ។ អ្វីដែលកាន់តែគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ទៀតនោះ គឺទម្រង់តួអក្សរសិលាចារឹកទាំងពីរផ្ទាំងនេះ ពុំដូចគ្នានោះទេ។ ដូច្នោះហើយ ពុំ គួររាប់ថាហៅថាជាផ្ទាំង K.១៣៣-១ នោះទេ គួរតែហៅថា K.៤៨០ តែមួយបានហើយ។ ផ្ទាំងសិលាចារឹកនេះ បែរមានទម្រង់តួអក្សរដូចគ្នាទៅនឹងសិលាចារឹកត្រពាំងប្រី K.១២៧ សិលាចារឹកទួលកំណប់តាកែង K.១២៩ និងសិលាចារឹកភ្នំសំបុក K.៤៣០ ទៅវិញ។

អត្ថបទចារឹកនេះ មានអក្សរចារឹកចំនួន១៨បន្ទាត់ ចារនៅលើផ្ទាំងថ្ម មានកម្ពស់ ១៦៥ស.ម. បន្ទាវ៦៣ស.ម. និងកម្រាស់១៨ស.ម.។ សិលាចារឹកនេះពុំមានចុះកាល

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេង

សិលាចារឹកទួលកំណប់ត្រពាំងថ្ម K.៤៨០ ឬ K.១៣៣-១

បរិច្ឆេទនោះទេ ប៉ុន្តែតាមការប្រៀបធៀបទម្រង់តួអក្សរ អាចឱ្យយើងដឹងថាស្ថិតនៅក្នុង
ចន្លោះស.វ.ទី៧និងស.វ.ទី៨។ ដោយផ្អែកលើនេះ បាក់បែកខ្លះ ធ្វើឱ្យដាច់ដោយអត្ថបទដោយ
អន្លើ។ យ៉ាងនេះក្តី យើងអាចសង្ខេបខ្លឹមសាររួមនៃអត្ថបទនេះបានថាជាបញ្ជីអ្នកបម្រើ
ប្រុសស្រីដែលថ្វាយ ទៅទីតាំងប្រាសាទមួយដែលបានដាច់ឈ្មោះ និងទំនងជាថ្វាយ
ដោយមហានៅវាហករ។

២- អត្ថបទដើមជាអក្សរខ្មែរទំនើប

- ១- កុំអំនោយមហានៅ^១ វាហករ[ព្រត្រៀមកម្រតាដីអញ]^២----
- ២- សងីហ្វនិអ--សនិទ្ធុេ្រ-----
- ៣- វាត្យ--ារិយិន១វាក្វេរិ១វា-----
- ៤- វាស្រតិ១វាកំរោកិ១វាកន្តាដី១វាកញ្ជយិ១-----
- ៥- វាសមុទ្រទតិ១វាស្ទិះ១វាត្យន១វាត្តរិ១កុ--១កុប្រ១កុ--
- ៦- កុកន្សេដី១កោនិ២កុច្វៃ១កោនិ២កុតំរិ១កោនិ១កុមលេដី១--
- ៧- កុស្រុ១កោនិ៣កុស្រៃ១កោនិ៣កុក្នុងី១កោនិ១កុបិ-១កុ--១កោ(និ)---
- ៨- កុដរិដោរិ១កុកន្ទេសិ១កុក្វាកិ១កុ-----
- ៩- កុបិតា១កុហ្វុលិ១កុកញ្ជរិ១កុកន្តា-១កុ-----កុ(ច្វេរិ១កុវ)---
- ១០- ច្ចហិវាចំរេរិ១វាតតិ១កុត្វេកិ១កុកោ----កុ-----កុ(ក្នំ/ក្នំ)១កុសំជកិ១
- ១១- កោនិ១កុតំរុ១កោនិ២កុប្សោកិ១កោនិ២កុ--លិ១កោ(និ)-កុ--បិ១កុកន្តាសិ១កុក--
- ១២- តុតិ១វាចំកបិ១ប្តនិ២កុក្វេបិ១កុ-លន--១កោនិ២កុកំបុតិ១កោនិ២កុតំន--(១)
- ១៣- កោនិ៣កុថេបិ១កោនិ២កុកំជកិ១កុ--១កោនិ២កុក្លៃ១កោនិ១កុត្រាកិ១កោនិ១
កុក--
- ១៤- ចោរិ១កុសំអបិ១វាត្តេលិ១វាកញ្ជោសិ១វាសំជាបិ១វាកំរៃ១វាតំរុសិ១វាត្រមិ១

^១ ពាក្យស្នើដោយលោក ហ៊ុំលិត ចេន្ទីរ។
^២ ពាក្យស្នើដោយលោក ហ៊ុំលិត ចេន្ទីរ។

សិលាចារឹកទួលកំណប់ត្រពាំងថ្ម K.៤៨០ ឬ K.១៣៣-១

- ១៥- វាកំបោញ្ញ១វាកន្សំ១វាកន្តាន្ន១វាក្លៅ១វា--តិ១វាអ្នាទ១វាប្រៀ១វាបរោយ១វាសុំទ
តិ១កុបបិ១
- ១៦- ប្លេកថា១កោនិ២កុកប្តេបិ១កុអ(បិ)១កុ-(លដា)ជាហា១កុត្ថតិ១កោនិ១កុកន្សកិ១
កុក្រវេ១
- ១៧- បោង១កុកញោកិ១កោនិ២កុ(តិ)--១កុ---១កោនិ៣កុកំរង១ម្ភេស្តារិ១កុក្រិ១កុ---
- ១៨- វាធម្ម្រិយ១វាក(ន្ទះ)១កុអនិកិ១កោនិ១

៣- អត្ថបទប្រែសម្រួល

អ្នកបម្រើជាតង្វាយរបស់មហានៅវហាករថ្វាយចំពោះព្រះ--- (មានដូចជា) --សង្ឃនិអម-
--សនិទ្ធិ្រ----- វាត្យ---ពារិយិន១ វាក្លៅ១ វា----- វាស្រត១ វាកំរោក១ វាកន្តាន្ន១
វាកញ្ជាយ១ ----- វាសមុទ្រទត១ វាស្និះ១ វាត្យនិ១ វាត្តរ១ កុ---១ កុប្រ១ កុ--- កុកន្សេង១
និងកូន២ កុច្នៃ១ និងកូន២ កុតំរេប១ និងកូន១ កុមលេង១--- កុស្រុ១ និងកូន៣ កុវ្រៃ១ និង
កូន៣ កុក្នុង១ និងកូន១ កុបប-១ កុ--១ និងកូន--- កុដរង្វារ១ កុកន្ទេស១ កុក្លាក១ កុ-----
--- កុបិតា១ កុហ្វ្រៃ១ កុកញ្ជិរ១ កុកន្តា-១ កុ----- កុច្បោរ១ កុរ- ច្តហ វាចំរែរ១ វាតត១
កុត្រេក១ កុកោ---កុ----- កុក្នំ កុសំជក១ និងកូន១ កុតំរូ១ និងកូន២ កុប្បោក១ និងកូន
២ កុ--ល១ និងកូន កុ--ប១ កុកន្តាស១ កុក--តុត១ វាចំកប១ និងបួន២នាក់ កុក្លោប១ កុ-
លន--១ និងកូន២ កុកំបុត១ និងកូន២ កុតំន-- និងកូន៣ កុថេប១ និងកូន២ កុកំជក១ កុ-
--១ និងកូន២ កុក្លៃ១ និងកូន១ កុត្រាក១ និងកូន១ កុក--ចោរ១ កុសំអប១ វាត្ថេល១ វាក
ញោស១ វាសំជាប១ វាកំរែ១ វាតំរុស១ វាត្រម១ វាកំបោញ្ញ១ វាកន្សំ១ វាកន្តាន្ន១ វាក្លៅ១
វា--ត១ វាអ្នាទ១ វាប្រៀ១ វាបរោយ១ វាសុំទត១ កុបប១ ប្លេកថា១ និងកូន២ កុកប្តេប១ កុអ
(បិ)១ កុ-(លដា)ជាហា១ កុត្ថតិ១ និងកូន១ កុកន្សកិ១ កុក្រវេ១ បោង១ កុកញោកិ១ និងកូន
២ កុ(តិ)--១ កុ---១ និងកូន៣ កុកំរង១ ម្ភេស្តារិ១ កុក្រិ១ កុ--- វាធម្ម្រិយ១ វាក(ន្ទះ)១ កុអ
និកិ១ និងកូន១។

អត្ថបទដោយ៖ ហ៊ិន ឈុនតេង

បញ្ជីឯកសារ

Coedès, George. (1942). Inscription de Provenance Inconnue. In *Inscription du Cambodge* (Vol. II, pp. 191-192). Paris: Editions de Boccard.

គេហទំព័រ

<http://sealang.net/ok/corpus.htm>

<https://ams.com.kh/khmercivilization/detail/28234>

បញ្ជីរូបភាព

សំណៅផ្ដិតសិលាចារឹក K.៤៨០ (រូបថត៖ ???)